

3. Datoria externă brută – prezentare generală

Валовой внешний долг – общее представление

Gross external debt – overview

Datoria externă brută a Republicii Moldova a crescut pe parcursul anului 2020 cu 13,3 la sută și a totalizat 8 437,71 mil. USD la 31.12.2020, ceea ce constituie 70,8 la sută raportat la PIB (+8,6 p.p. față de 31.12.2019) (diagrama 8, tabelul 3).

Datoria externă publică a reprezentat 28,8 la sută din totalul datoriei externe, însumând 2 430,44 mil. USD (+26,6 la sută de la începutul anului). *Datoria externă privată* s-a cifrat la 6 007,27 mil. USD, crescând cu 8,7 la sută față de 31.12.2019.

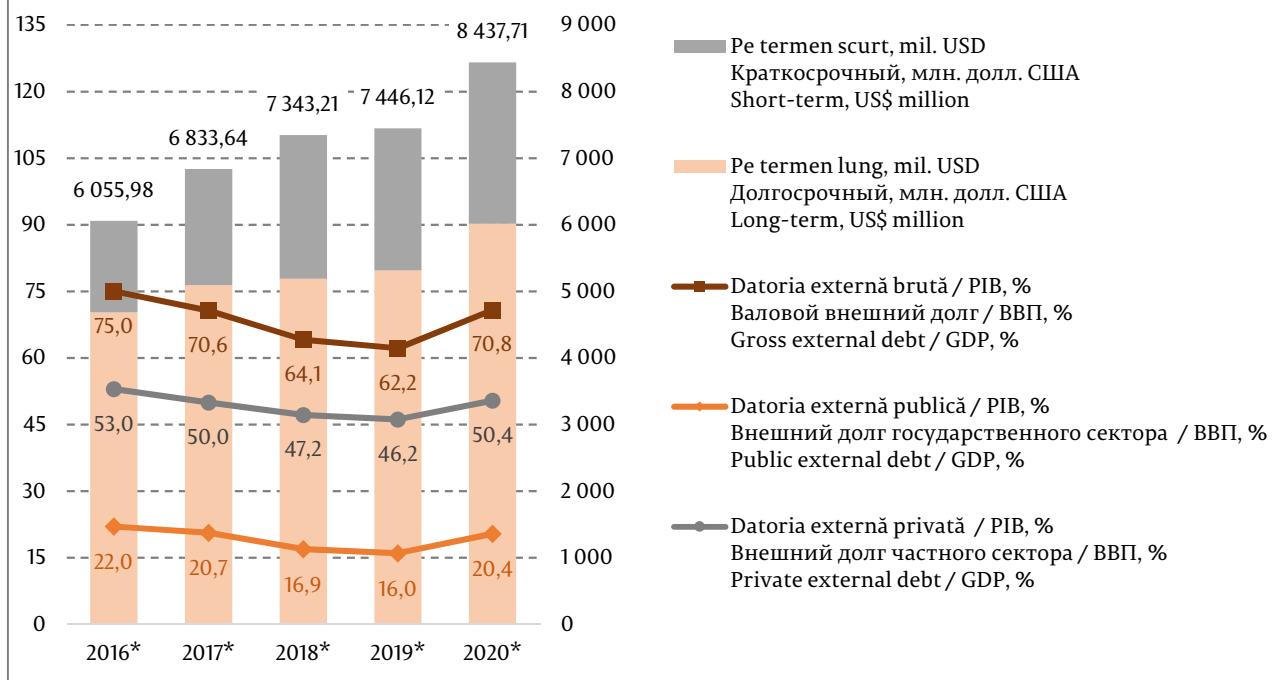
Cea mai mare parte a soldului datoriei externe brute îi revine *datoriei pe termen lung* (71,2 la sută), care a constituit 6 011,64 mil. USD la 31.12.2020, în creștere cu 13,2 la sută față de începutul anului. *Datoria externă pe termen scurt* s-a majorat cu 13,7 la sută pe parcursul anului 2020 și a constituit 2 426,07 mil. USD la 31.12.2020.

Pe parcursul anului 2020, datoria externă brută a crescut, în principal, ca urmare a majorării angajamentelor pe termen lung.

Diagrama 8. Datoria externă brută, în dinamică

Валовой внешний долг в динамике

Gross external debt in dynamics

* date revizuite / пересмотренные данные / revised data

Tabelul 3. Indicatorii principali aferenți datoriei externe (MBP6)

Основные показатели внешнего долга (РПБ6)

Main indicators of the external debt (BPM6)

	31.12. 2016*	31.12. 2017*	31.12. 2018*	31.12. 2019*	31.12. 2020*	31.12.2020 / 31.12.2019
	mil. USD / млн. долл. США / US\$ million					%
Datoria externă brută (DE)	6 055,98	6 833,64	7 343,21	7 446,12	8 437,71	113,3
Валовой внешний долг (ВД)						
Gross external debt (ED)						
Datoria externă publică	1 779,36	1 999,64	1 938,90	1 919,20	2 430,44	126,6
Внешний долг государственного сектора						
Public external debt						
Datoria privată	4 276,62	4 834,00	5 404,31	5 526,92	6 007,27	108,7
Долг частного сектора						
Private external debt						
Datoria externă pe termen scurt	1 374,62	1 742,35	2 157,24	2 134,62	2 426,07	113,7
Краткосрочный внешний долг						
Short-term external debt						
Datoria externă pe termen lung	4 681,36	5 091,29	5 185,97	5 311,50	6 011,64	113,2
Долгосрочный внешний долг						
Long-term external debt						
	% p.p. / п.п.					
Ponderea datoriei externe publice în datoria externă brută	29,4	29,3	26,4	25,8	28,8	3,0
Доля внешнего долга гос. сектора в валовом внешнем долге						
Share of public external debt in gross external debt						
Ponderea datoriei externe pe termen lung în datoria externă brută	77,3	74,5	70,6	71,3	71,2	-0,1
Доля долгосрочного долга в валовом внешнем долге						
Share of long-term external debt in gross external debt						
Ponderea creditorilor organizației internaționale și guverne străine în datoria externă sub formă de împrumuturi și alocări de DST	46,7	47,3	44,9	42,6	47,9	5,3
Доля международных организаций и иностранных правительств (кредиторы) во внешнем долге в части кредитов и распределения СДР						
Share of international organizations and foreign governments (creditors) in the ED in the form of loans and SDR allocations						
Rata medie anuală implicită a dobânzii la datoria externă sub formă de împrumuturi și alocărari de DST	1,7	1,7	3,0	1,9	1,6	-0,3
Среднегодовая косвенная процентная ставка по внешнему долгу в виде ссуд и займов и распределения СДР						
Implicit yearly average interest rate on ED (loans and SDR allocation)						
Rata reînnoirii finanțării (raportul dintre trageri noi și rambursări la împrumuturile pe termen lung)	104	129	116	115	154	39
Коэффициент обновления финансирования (соотношение привлечения новых долгосрочных займов к погашениям по старым обязательствам)						
Roll-over rate, long-term debt (loans)						
	ani / лет / years					
Scadența medie implicită a datoriei externe pe termen lung sub formă de împrumuturi (în câți ani va achitată datoria, dacă se vor păstra rambursările curente și nu vor fi trageri noi)	8,9	8,9	7,6	7,2	6,4	-0,8
Средний подразумеваемый срок погашения долгосрочного внешнего долга в виде ссуд и займов (количество лет для погашения долга при отсутствии новых привлечений и сохранении текущего уровня погашений)						
Implicit average maturity of external long term debt (loans)						

Notă: p. p. – puncte procentuale / Примечание: п.п. – процентные пункты / Note: p. p. – percentage points

* date revizuite / пересмотренные данные / revised data

IV. DATORIA EXTERNĂ A REPUBLICII MOLDOVA LA 31.12.2020

ВНЕШНИЙ ДОЛГ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА на 31.12.2020

External debt of the Republic of Moldova as of 12/31/2020

a) Datoria externă brută pe ansamblul sectoarelor instituționale

Валовой внешний долг по всем институциональным секторам

Gross external debt of all institutional sectors

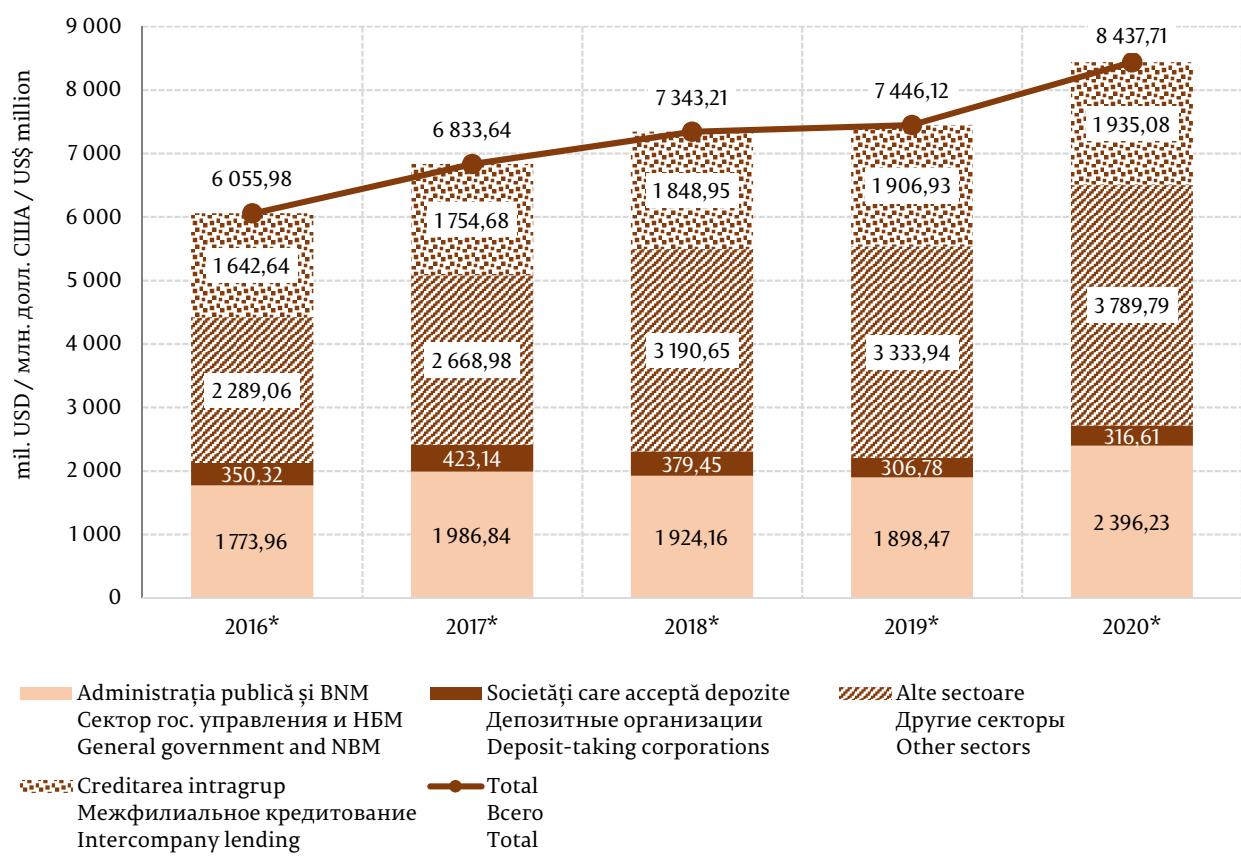
La sfârșitul anului 2020, *datoria externă brută a Republicii Moldova* a constituit 8 437,71 mil. USD, înregistrând o creștere de 13,3 la sută față de sfârșitul anului 2019 (diagrama 65). Majorarea datoriei externe pe parcursul anului 2020 a fost determinată, în special, de *administrația publică* (+537,16 mil. USD) și sectorul *societăți nefinanciare* (+451,59 mil. USD).

Datoria externă brută a Republicii Moldova s-a majorat față de finele anului 2019, în special, ca urmare a majorării angajamentelor administrației publice și altor sectoare.

Diagrama 65. Datoria externă brută, la sfârșitul perioadei, prezentare sectorială

Валовой внешний долг по секторам, по состоянию на конец периода

Gross external debt by sector, at period-end

* date revizuite / пересмотренные данные / revised data

Structura datoriei externe brute pe sectoare instituționale relevă că cea mai mare parte a acesteia a revenit *societăților nefinanciare* – 41,1 la sută din total (3 466,53 mil. USD) (diagrama 66). Datoria externă a societăților nefinanciare a crescut cu 15,0 la sută comparativ cu finele anului 2019.

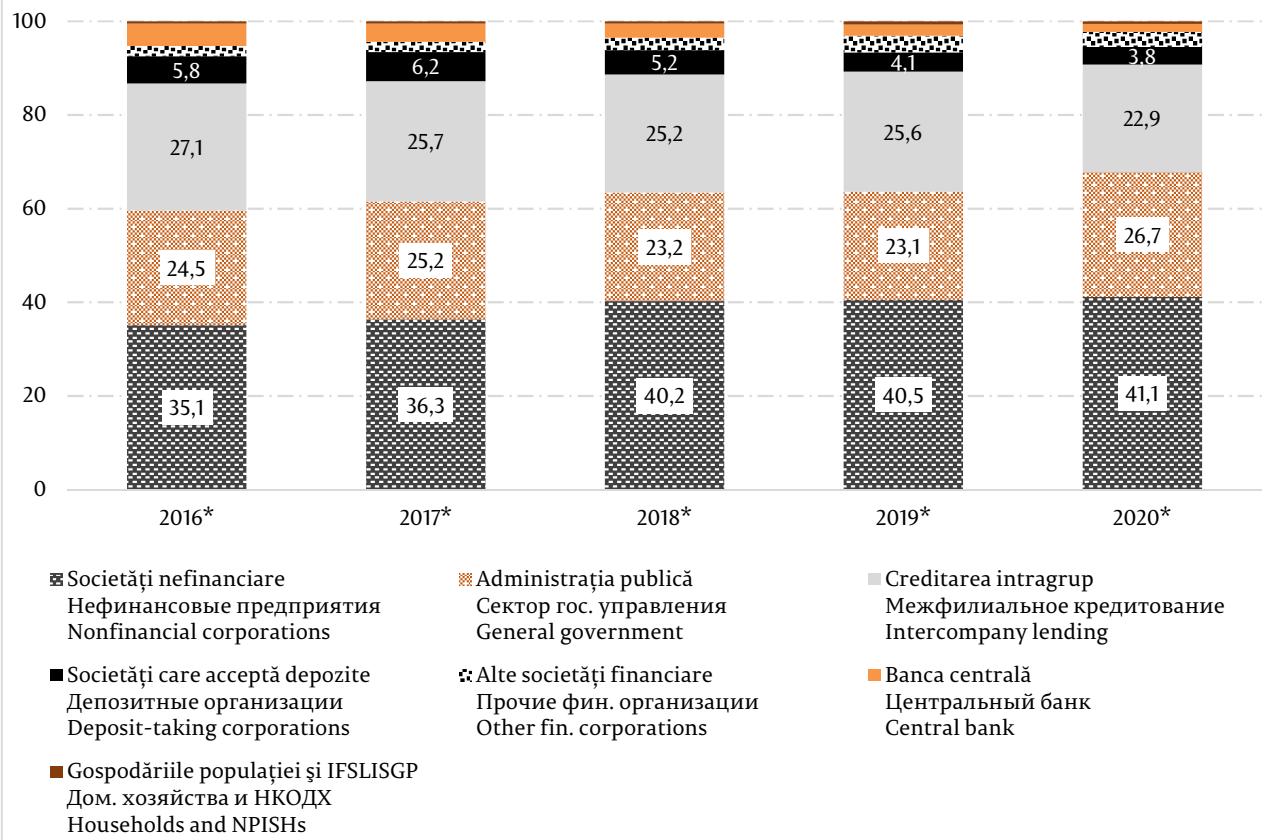
De asemenea, s-a majorat valoarea angajamentelor *administrației publice* cu 31,3 la sută, *creditarea intragrup* în cadrul investițiilor directe – cu 1,5 la sută, datoria externă a *societăților care acceptă depozite, exclusiv banca centrală* – cu 3,2 la sută, a *gospodăriilor populației* – cu 13,2 la sută.

Concomitent, a scăzut valoarea angajamentelor *băncii centrale* cu 21,8 la sută și ale *alor societăți financiare* – cu 0,8 la sută, comparativ cu finele anului 2019.

În anul 2020, datoria externă a societăților nefinanciare a avut cea mai mare pondere în structura datoriei externe brute pe sectoare instituționale.

Diagrama 66. Structura datoriei externe brute pe sectoare instituționale, la 31.12.2020 (%)

Структура валового внешнего долга по институциональным секторам на 31.12.2020 (%)
Structure of gross external debt by institutional sectors as of 12/31/2020 (%)

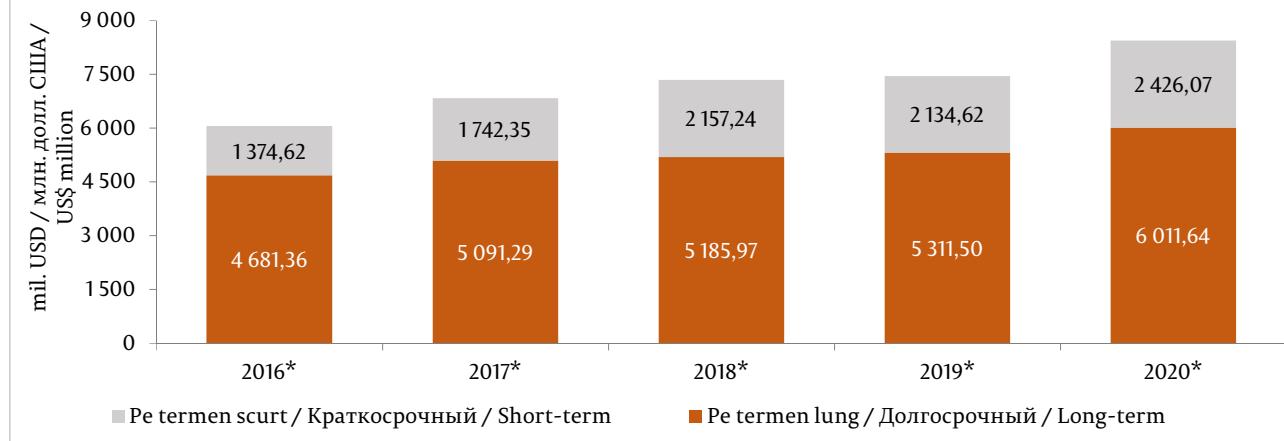

* date revizuite / пересмотренные данные / revised data

Din punctul de vedere al scadențelor, majorarea datoriei externe a fost determinată de datoria pe termen lung, care a crescut cu 700,14 mil. USD comparativ cu situația din 31.12.2019, iar datoria pe termen scurt s-a majorat cu 291,45 mil. USD (diagrama 67). Raportul dintre datoria pe termen lung și datoria pe termen scurt a reprezentat 247,8 la sută. Acest raport s-a deteriorat comparativ cu finele anului 2019 cu 1,0 p.p.

Majorarea datoriei externe, din punctul de vedere al scadențelor, față de situația de la finele anului 2019, a fost determinată de creșterea mai semnificativă a datoriei pe termen lung.

Diagrama 67. Structura datoriei externe, pe scadente, la sfârșitul perioadei
Структура внешнего долга по срокам погашения, на конец периода
Structure of external debt by maturity, at period-end

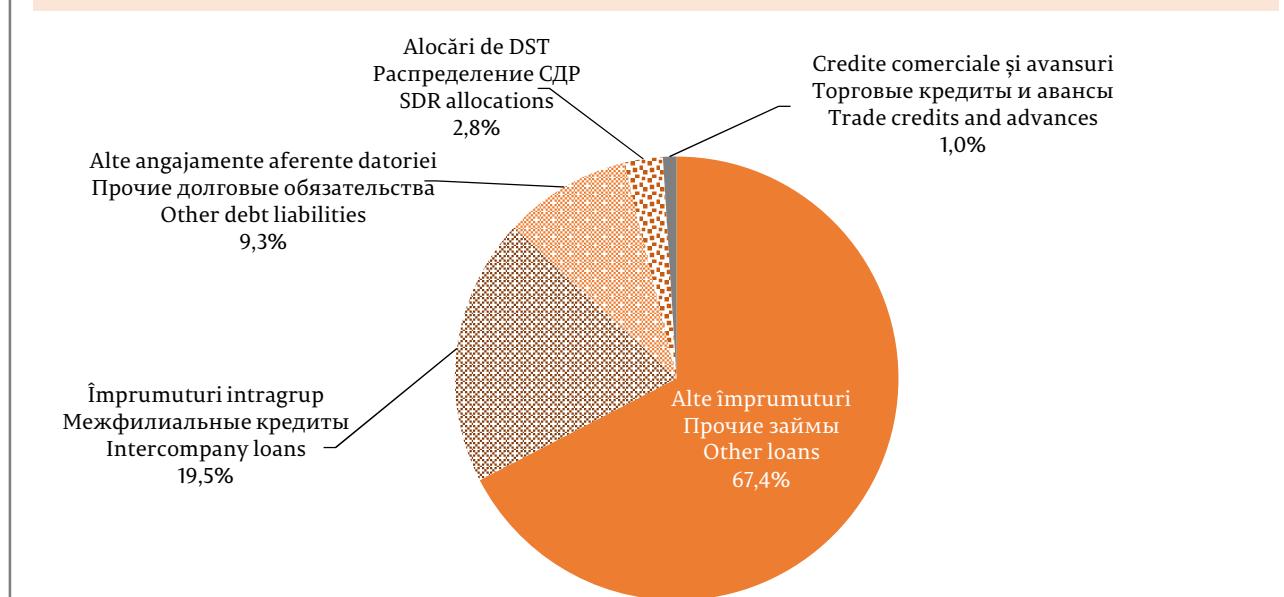

* date revizuite / пересмотренные данные / revised data

Structura datoriei externe pe termen lung și a celei pe termen scurt pe tipuri de angajamente este prezentată în diagramele 68-69.

În structura datoriei externe pe termen lung, pe tipuri de angajamente, ponderea majoritară a fost deținută de alte împrumuturi.

Diagrama 68. Structura datoriei externe pe termen lung, pe tipuri de angajamente, la 31.12.2020
Структура долгосрочных внешних обязательств по состоянию на 31.12.2020
Structure of long-term external debt by type of liability, as of 12/31/2020

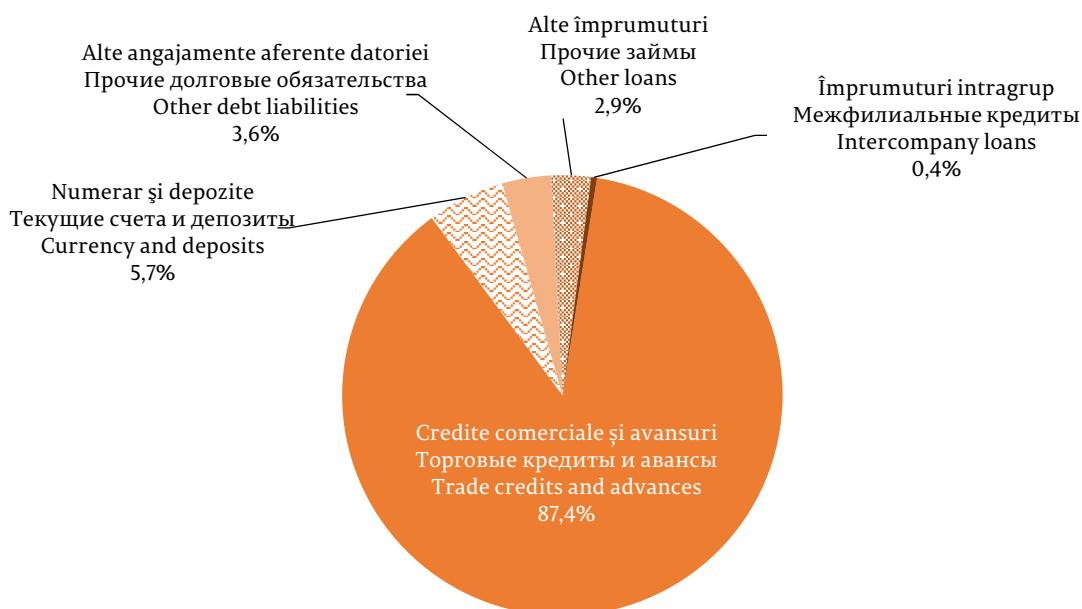

La 31.12.2020, creditele comerciale și avansurile au avut ponderea majoritară în structura datoriei externe pe termen scurt, pe tipuri de angajamente.

Diagrama 69. Structura datoriei externe pe termen scurt, pe tipuri de angajamente, la 31.12.2020

Структура краткосрочных внешних обязательств по состоянию на 31.12.2020

Structure of short-term external debt by type of liability, as of 12/31/2021

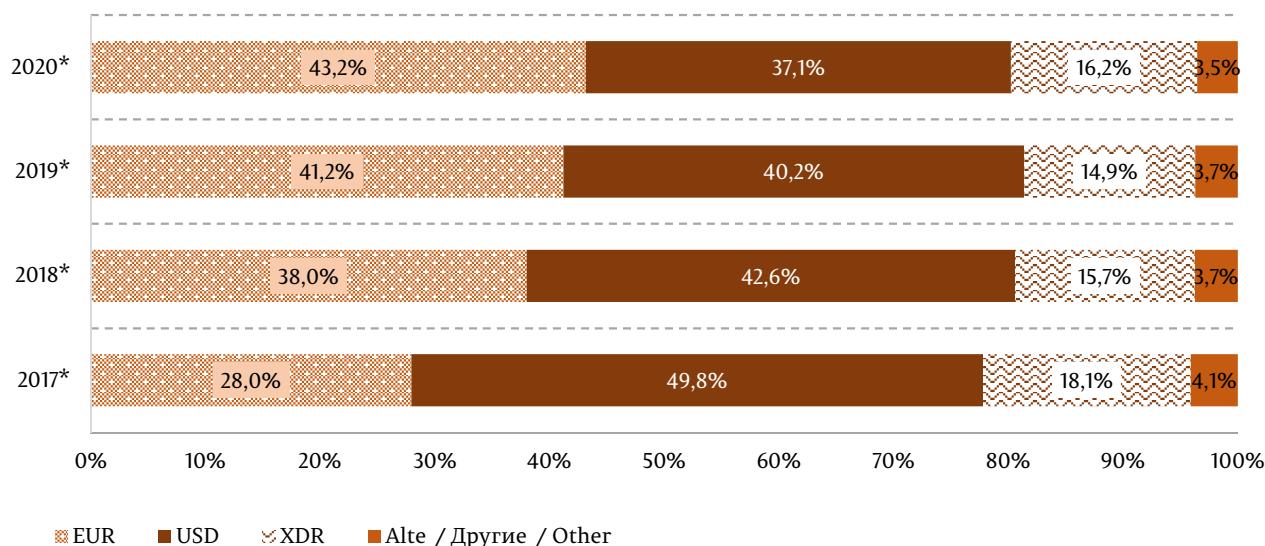
La finele anului 2020, în structura pe valute a datoriei externe, au prevalat angajamentele în euro (diagramele 70-71).

La 31.12.2020, în structura pe valute a datoriei externe au predominat angajamentele în euro.

Diagrama 70. Structura datoriei externe, pe valute, la sfârșitul perioadei (%)

Структура внешнего долга, по валютам, на конец периода (%)

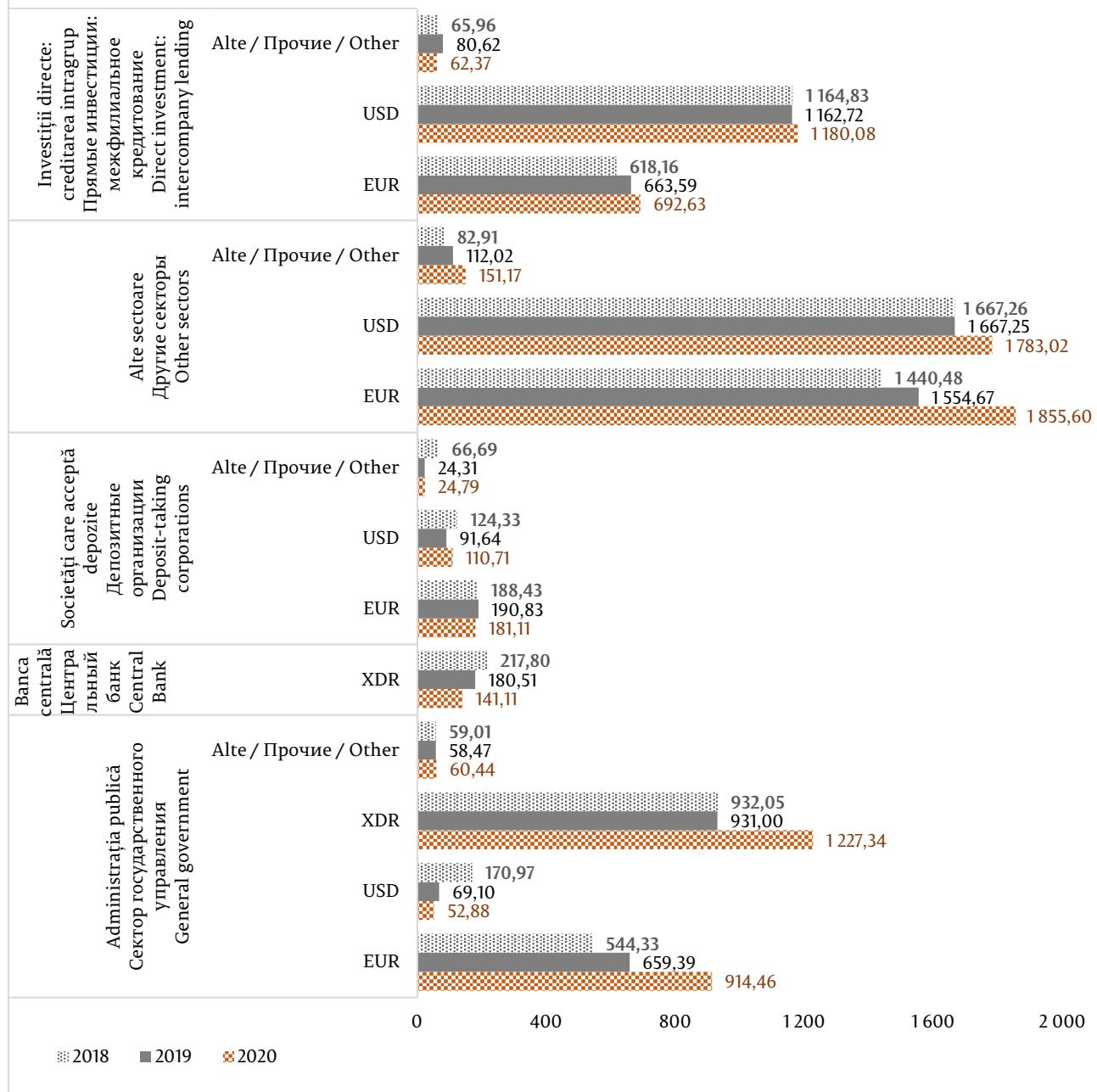
Structure of external debt, by currencies, at period-end (%)

* date revizuite / пересмотренные данные / revised data

În structura datoriei externe la sfârșitul anului 2020 predomină alte sectoare cu angajamente preponderent în euro.

Diagrama 71. Structura datoriei externe, pe valute, prezentare pe sectoare instituționale, la sfârșitul perioadei (mil. USD)
Структура внешнего долга по валютам и институциональным секторам на конец периода (млн. долларов США)
Structure of gross external debt by currencies and institutional sectors at period-end (US\$ million)

Datoria externă sub formă de *împrumuturi, alocări de DST și titluri de angajamente* a constituit 5 473,84 mil. USD. Din acestea, cea mai mare parte, de 55,6 la sută, a revenit agenților economici din sectorul privat, iar 44,4 la sută – sectorului public (datoria BNM, datoria de stat directă, datoria corporațiilor publice și UAT) (tabelul 17).

Pe parcursul anului 2020, Republica Moldova a beneficiat de sprijinul financiar din partea instituțiilor internaționale și a altor state, astfel administrația publică (inclusiv UAT) a contractat împrumuturi în valoare de 551,63 mil. USD.

Tabelul 17. Datoria externă sub formă de împrumuturi, alocări de DST și titluri de angajamente, detalii suplimentare (mil. USD)

Внешний долг в части кредитов, распределения СДР и долговых ценных бумаг – дополнительные детали (млн. долларов США)

External debt in the form of loans, SDR allocations, and debt securities – details (US\$ million)

	Stoc la Остаток на Stock as of 31.12.2019*	Intrări Привле- чение Inflow	Plăti reale de principal Погашен ие основного долга Actual principal payments	Alte Modificări Другие изменен ия Other changes	Fluctuația ratei de schimb Изменен ие обменног о курса Exchange rate changes	Stoc la Остаток на Stock as of 31.12.2020*
Banca centrală Центральный банк Central bank	180,51	8,03	-53,20		5,77	141,11
credite multilaterale международные организации multilateral loans	180,51	8,03	-53,20		5,77	141,11
Datoria de stat directă Прямой государственный долг Direct governmental debt	1 704,10	551,77	-137,60		123,42	2 241,69
credite multilaterale și alocările de DST международные организации и распределение СДР multilateral loans and SDR allocations	1 467,52	551,53	-76,25		112,49	2 055,29
credite bilaterale двустронние кредиторы bilateral loans	236,56		-61,35		10,92	186,13
altele / другие / other	0,02	0,24			0,01	0,27
Datoria UAT** / Долг АТЕ** / Debt of ATU**	13,86	0,09	-1,63		1,11	13,43
credite multilaterale международные организации multilateral loans	13,84	0,05	-1,61		1,11	13,39
de la alți creditori другие кредиторы from other creditors	0,02	0,04	-0,02			0,04
Datoria corporațiilor publice Долг государственных корпораций Debt of public corporations	20,73	13,62	-3,50		3,36	34,21
credite multilaterale международные организации multilateral loans	19,56	13,56	-3,50		3,22	32,84
de la alți creditori другие кредиторы from other creditors	1,17	0,06			0,14	1,37
Datoria externă privată Внешний долг частного сектора External private debt	2 844,11	535,98	-452,11	13,20	102,22	3 043,40
credite multilaterale международные организации multilateral loans	109,81	104,16	-43,62		20,55	190,90
de la alți creditori другие кредиторы from other creditors	2 734,30	431,82	-408,49	13,20	81,67	2 852,50
TOTAL / ВСЕГО / TOTAL	4 763,31	1 109,49	-648,04	13,20	235,88	5 473,84

* date revizuite / пересмотренные данные / revised data

** UAT – unități administrativ-teritoriale / ATE – административно-территориальные единицы / ATU – administrative-territorial units

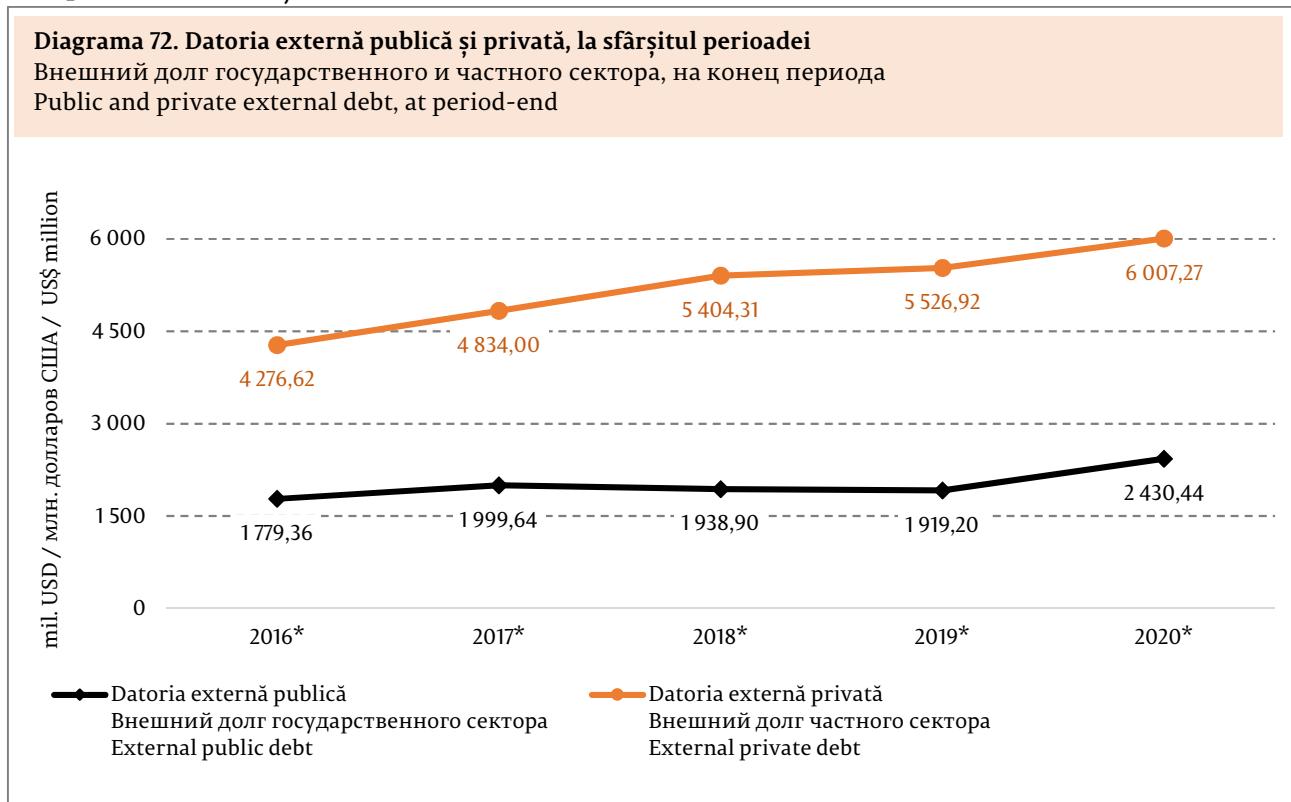
b) Datoria externă publică și privată

Внешний долг государственного и частного сектора
Public and private external debt

La sfârșitul anului 2020, *datoria externă publică* a constituit 2 430,44 mil. USD (28,8 la sută din total), majorându-se cu 26,6 la sută, iar cea *privată* – 6 007,27 mil. USD (71,2 la sută din total), fiind cu 8,7 la sută mai mare față de anul 2019 (diagrama 72, tabelul 31 din Secțiunea statistică).

La 31.12.2020, atât datoria externă publică, cât și datoria externă privată s-au majorat comparativ cu situația de la finele anului 2019.

Diagrama 72. Datoria externă publică și privată, la sfârșitul perioadei
Внешний долг государственного и частного сектора, на конец периода
Public and private external debt, at period-end

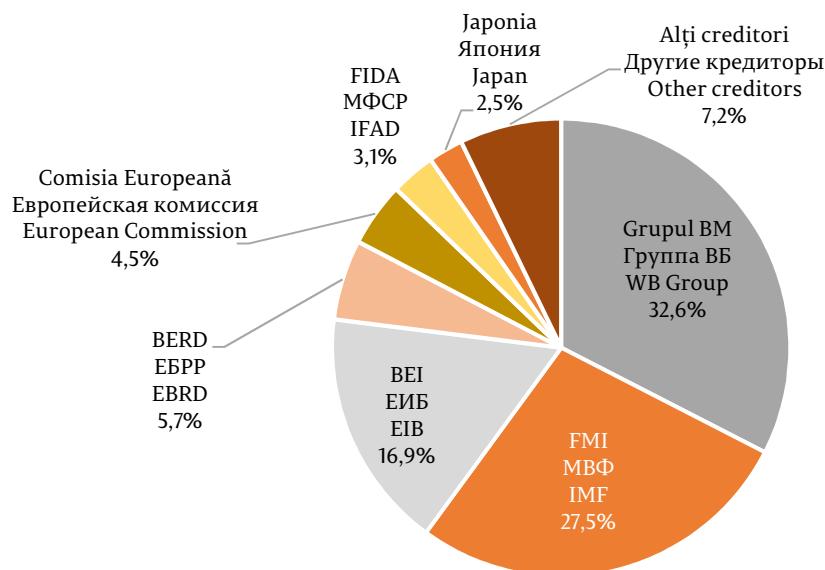
* date revizuite / *пересмотренные данные / revised data*

Principalul creditor al statului, conform situației din 31.12.2020, a fost Grupul Băncii Mondiale cu o pondere de 32,6 la sută din total sau 791,63 mil. USD (din care datoria față de AID a totalizat 679,70 mil. USD și față de BIRD – 111,93 mil. USD), urmat de FMI cu 27,5 la sută și BEI cu 16,9 la sută din datoria externă publică (diagrama 73).

Distribuția datoriei externe totale sub formă de împrumuturi, alocări de DST și titluri de angajamente pe principaliii creditori este prezentată în tabelul 32 din Secțiunea statistică.

Grupul Băncii Mondiale și Fondul Monetar Internațional rămân a fi principalii creditori în cadrul datoriei externe publice.

Diagrama 73. Structura pe creditori a datoriei externe publice, la 31.12.2020
Структура внешнего долга государственного сектора, по кредиторам на 31.12.2020
Structure of external public debt, by creditors as of 12/31/2020

Evoluția indicatorilor aferenți deservirii datoriei externe publice a Republicii Moldova este prezentată în tabelul 18.

Tabelul 18. Serviciul datoriei externe publice

Обслуживание внешнего государственного долга
Public external debt service

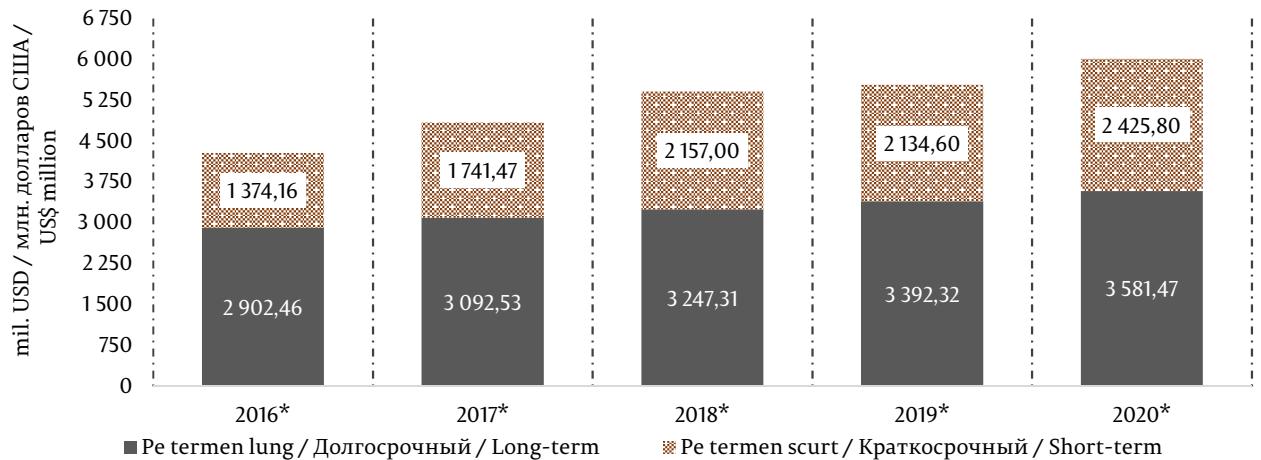
	UM / ЕИ	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*
Serviciul datoriei externe publice (plăti efective în conformitate cu orarul) Обслуживание внешнего государственного долга (фактически, в соответствии с договором) Public external debt service (actual payments, according to schedule)	mil. USD млн. USD US\$ mil.	127,31	161,25	206,48	211,20	220,23
Serviciul datoriei de stat externe (plăti efective în conformitate cu orarul) Обслуживание прямого государственного внешнего долга (фактически, в соответствии с договором) Governmental external debt service (actual payments, according to schedule)	mil. USD млн. USD US\$ mil.	69,61	91,14	135,18	146,03	158,43
Serviciul datoriei externe publice / export de bunuri și servicii Обслуживание внешнего государственного долга / экспорт товаров и услуг Public external debt service / exports of goods and services	%	4,9	5,2	6,0	5,8	6,8
Serviciul datoriei de stat externe / export de bunuri și servicii Обслуживание прямого государственного внешнего долга / экспорт товаров и услуг Governmental external debt service / exports of goods and services	%	2,7	2,9	3,9	4,0	4,9

* date revizuite / пересмотренные данные / revised data

Conform structurii pe scadențe a datoriei externe private, datoria pe termen scurt a avut o majorare mai mare (+291,20 mil. USD) decât cea pe termen lung (+189,15 mil. USD) (diagrama 74).

La 31.12.2020, majorarea datoriei externe private s-a datorat atât creșterii datoriei pe termen scurt, cât și a celei pe termen lung.

Diagrama 74. Structura datoriei externe private pe scadente, la sfârșitul perioadei
Структура долга частного сектора по срокам погашения, на конец периода
Structure of private debt by maturity, at period-end

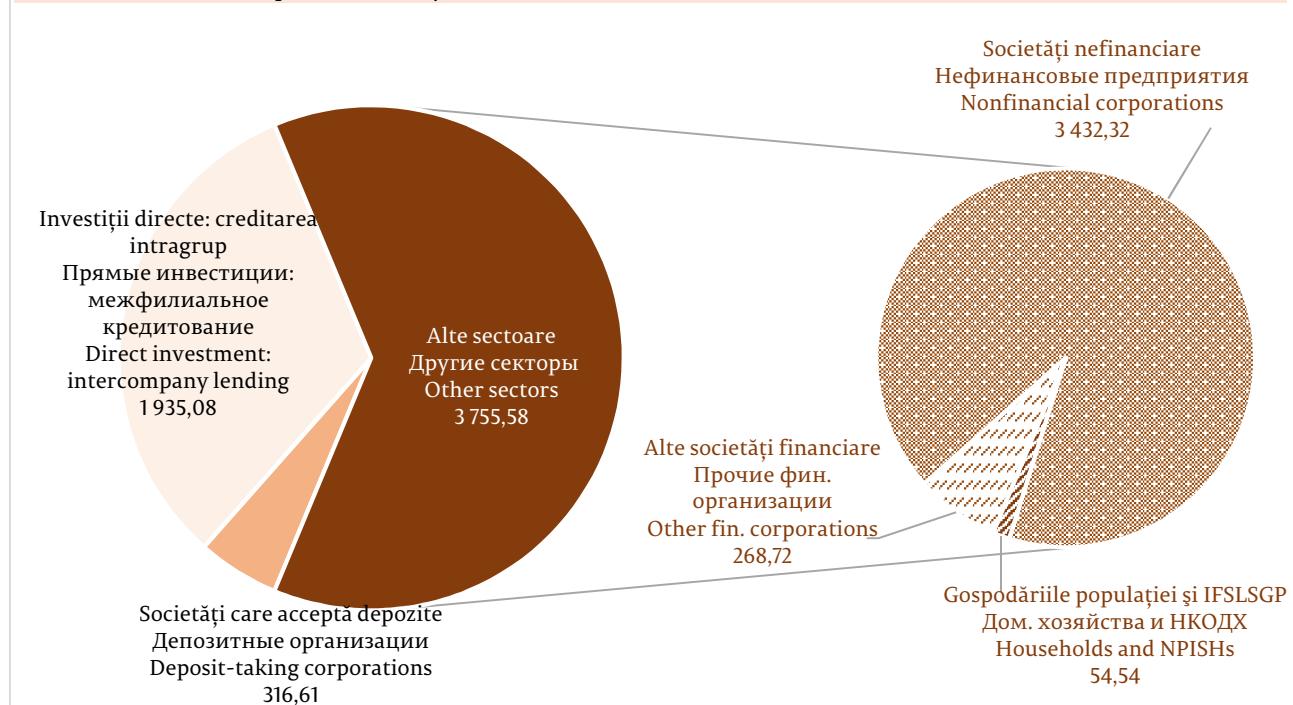

* date revizuite / пересмотренные данные / revised data

În cadrul datoriei externe private pe sectoare instituționale, ponderea majoritară de 57,1 la sută a revenit societăților nefinanciare (diagrama 75). Creditarea intragrup din cadrul investițiilor directe au avut o pondere de 32,2 la sută din total, societățile care acceptă depozite au constituit 5,3 la sută din total, iar gospodăriilor populației le-a revenit o pondere de 0,9 la sută din totalul datoriei externe private.

În structura datoriei externe private pe sectoare instituționale, ponderea majoritară revine societăților nefinanciare.

Diagrama 75. Structura datoriei externe private, pe sectoare instituționale, la 31.12.2020 (mil. USD)
Структура внешний долг частного сектора по институциональным секторам на 31.12.2020 (млн. долл. США)
Structure of external private debt by institutional sectors as of 12/31/2020 (US\$ million)

c) Indicatorii gradului de îndatorare

Показатели задолженности
Indebtedness indicators

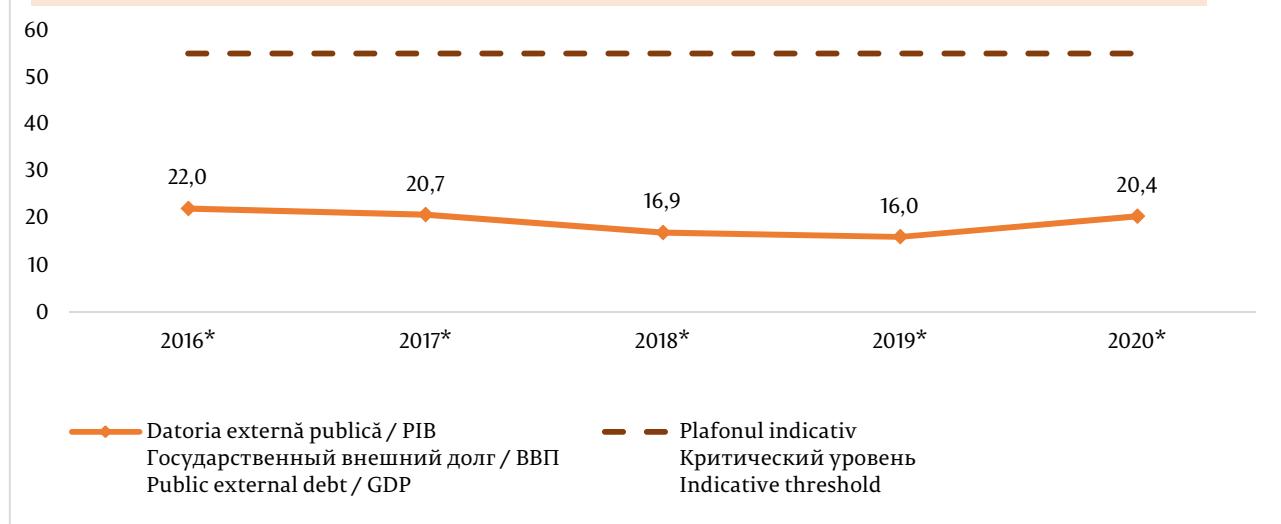
În anul 2020, raportul dintre datoria externă brută și PIB a constituit 70,8 la sută, cu 8,6 p.p. mai mult comparativ cu anul 2019. Datoria externă publică a Republicii Moldova raportată la PIB a fost sub plafonul de 55 la sută din PIB³, consemnând nivelul de 20,4 la sută, în creștere cu 4,4 p.p. față de anul 2019 (diagrama 76).

Datoria externă publică a Republicii Moldova raportată la PIB a crescut pe parcursul anului 2020, dar a fost sub plafonul de 55 la sută din PIB.

Diagrama 76. Raportul dintre datoria externă publică și PIB (%)

Соотношение внешнего государственного долга и ВВП, %

Public external debt to GDP ratio (%)

* date revizuite / пересмотренные данные / revised data

La 31.12.2020, raportul dintre datoria externă publică și exportul de bunuri și servicii s-a majorat semnificativ (+23,0 p.p.) față de situația de la 31.12.2019 și atins nivelul de 75,4 la sută (diagrama 77). Raportată la veniturile bugetului public național, datoria externă publică a crescut cu 13,6 p.p. comparativ cu anul 2019 și a constituit 67,2 la sută (diagrama 78).

³ Notă: Plafoane indicative în baza scorului CPIA (*Country Policy and Institutional Assessment*) elaborat de Banca Mondială. În anul 2019, indicele IDA resource allocation al Republicii Moldova a constituit 3,7, astfel plafoanele s-au stabilit la nivelul: 55% pentru raportul dintre datoria externă publică (DEP) și PIB, 240% pentru raportul dintre DEP și exporturi, 250% pentru raportul dintre DEP și veniturile bugetului public național, 21% pentru raportul dintre serviciul DEP și exporturi și 23% pentru raportul dintre serviciul DEP și veniturile bugetului public național.

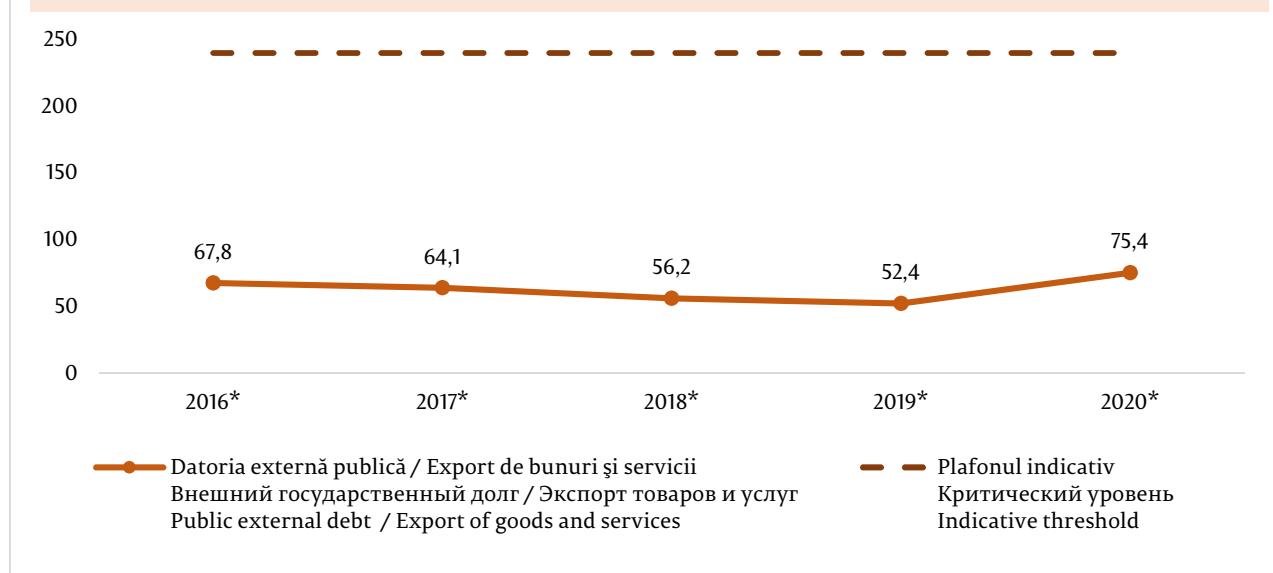
<https://databank.worldbank.org/source/country-policy-and-institutional-assessment>

Raportul dintre datoria externă publică și exportul de bunuri a avut o creștere semnificativă față de anul 2019.

Diagrama 77. Raportul dintre datoria externă publică și exportul de bunuri și servicii (%)

Соотношение внешнего государственного долга и экспорта товаров и услуг (%)

Public external debt to exports of goods and services ratio (%)

Datoria externă publică a Republicii Moldova raportată la veniturile bugetului public național s-a majorat față de anul 2019.

Diagrama 78. Raportul dintre datoria externă publică și veniturile bugetului public național (%)

Соотношение внешнего государственного долга и доходов национального публичного бюджета (%)

Public external debt to government revenue ratio (%)

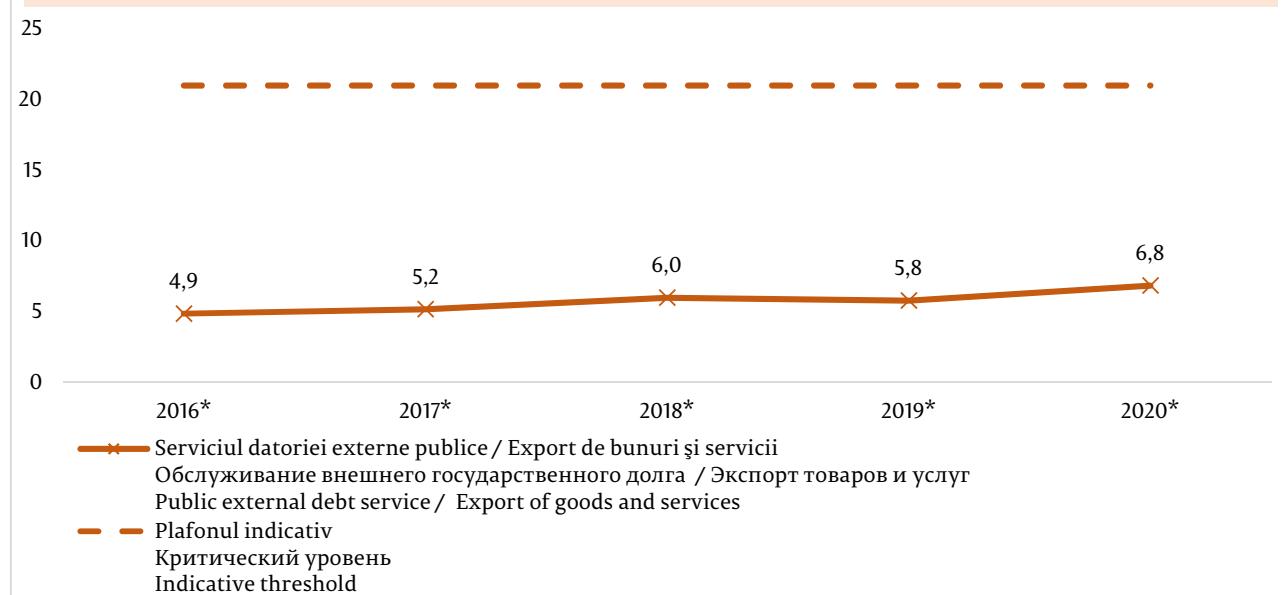

În anul 2020, raportul dintre serviciul datoriei externe publice și valoarea exporturilor de bunuri și servicii a constituit 6,8 la sută, fiind în creștere cu 1,0 p.p. față de anul 2019

(diagrama 79). Presiunea serviciului datoriei externe publice asupra veniturilor bugetului public național a crescut nesemnificativ (+0,2 p.p.), raportul lor în anul 2020 fiind de 6,1 la sută (diagrama 80).

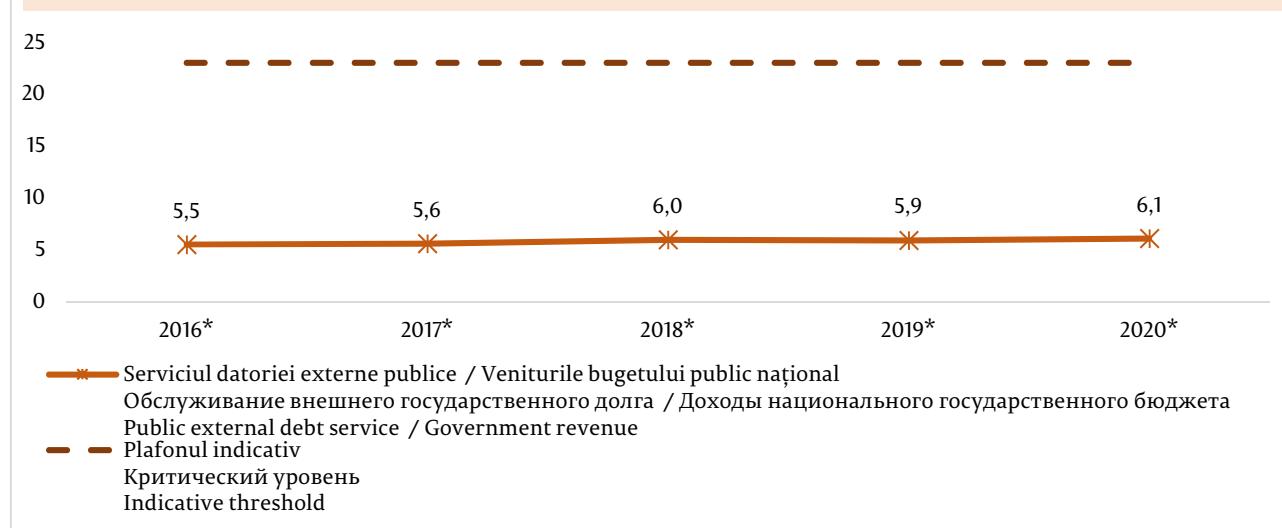
În anul 2020, raportul dintre serviciul datoriei externe publice și valoarea exporturilor de bunuri și servicii a crescut față de anul 2019.

Diagrama 79. Raportul dintre serviciul datoriei externe publice și exportul de bunuri și servicii (%)
Соотношение платежей по обслуживанию внешнего долга государственного сектора и экспорта товаров и услуг (%)
Public external debt service to exports of goods and services ratio (%)

Presiunea serviciului datoriei externe publice asupra veniturilor bugetului public național, în anul 2020, a avut o creștere nesemnificativă comparativ cu anul 2019.

Diagrama 80. Presiunea serviciului datoriei externe publice asupra finanțelor publice (%)
Нагрузка на государственные финансы в связи с обслуживанием внешнего долга государственного сектора (%)
Public external debt service pressure on public finances (%)

Tabelul 31. Datoria externă brută (MBP6) la sfârșitul perioadei, pe sectoare instituționale și pe scadente (originale) (mil. USD)

Валовой внешний долг (РПБ6), на конец периода, по институциональным секторам и срокам погашения (изначальным) (млн. долл. США)

Gross external debt (BPM6), at period-end, by institutional sectors and maturities (original) (US\$ million)

	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*
Administrația publică	1 481,68	1 722,55	1 706,36	1 717,96	2 255,12
Сектор государственного управления					
General government					
Pe termen scurt / Краткосрочные обязательства / Short-term	0,46	0,88	0,24	0,02	0,27
Pe termen lung / Долгосрочные обязательства / Long-term	1 481,22	1 721,67	1 706,12	1 717,94	2 254,85
din care datoria UAT** / в т.ч. долг АТЕ** / of which: debt of ATU**	16,55	21,00	17,12	13,86	13,43
Banca centrală / Центральный банк / Central bank	292,28	264,29	217,80	180,51	141,11
Pe termen lung / Долгосрочные обязательства / Long-term	292,28	264,29	217,80	180,51	141,11
Societăți care acceptă depozite exclusiv banca centrală	350,32	423,14	379,45	306,78	316,61
Депозитные организации, за исключением центрального банка					
Deposit-taking corporations except central bank					
Pe termen scurt / Краткосрочные обязательства / Short-term	218,10	255,69	222,57	172,85	177,32
Pe termen lung / Долгосрочные обязательства / Long-term	132,22	167,45	156,88	133,93	139,29
Alte sectoare / Другие секторы / Other sectors	2 289,06	2 668,98	3 190,65	3 333,94	3 789,79
Pe termen scurt / Краткосрочные обязательства / Short-term	1 041,56	1 339,16	1 738,06	1 766,40	2 045,53
Pe termen lung / Долгосрочные обязательства / Long-term	1 247,50	1 329,82	1 452,59	1 567,54	1 744,26
Alte societăți financiare	131,08	152,78	197,61	270,82	268,72
Прочие финансовые организации					
Other financial corporations					
Pe termen scurt / Краткосрочные обязательства / Short-term	22,48	22,69	24,73	25,21	27,39
Pe termen lung / Долгосрочные обязательства / Long-term	108,60	130,09	172,88	245,61	241,33
Societăți nefinanciare	2 124,66	2 480,88	2 954,86	3 014,94	3 466,53
Нефинансовые предприятия					
Nonfinancial corporations					
Pe termen scurt / Краткосрочные обязательства / Short-term	1 018,61	1 316,00	1 712,86	1 740,80	2 017,53
Pe termen lung / Долгосрочные обязательства / Long-term	1 106,04	1 164,87	1 241,99	1 274,13	1 448,99
din care datoria corporațiilor publice	5,40	12,80	14,74	20,73	34,21
в т.ч. долг государственных корпораций					
of which: debt of public corporations					
Gospodăriile populației și IFSLSGP***	33,32	35,32	38,18	48,18	54,54
Домашние хозяйства и НКОДХ					
Households and NPISHs					
Pe termen scurt / Краткосрочные обязательства / Short-term	0,47	0,47	0,47	0,39	0,61
Pe termen lung / Долгосрочные обязательства / Long-term	32,86	34,86	37,72	47,80	53,94
Investiții directe: creditarea intragrup	1 642,64	1 754,68	1 848,95	1 906,93	1 935,08
Прямые инвестиции: межфилиальное кредитование					
Direct investment: intercompany lending					
Pe termen scurt / Краткосрочные обязательства / Short-term	114,50	146,62	196,37	195,35	202,95
Pe termen lung / Долгосрочные обязательства / Long-term	1 528,14	1 608,06	1 652,58	1 711,58	1 732,13
TOTAL / ВСЕГО / TOTAL	6 055,98	6 833,64	7 343,21	7 446,12	8 437,71

* date revizuite / пересмотренные данные / revised data

** UAT – unități administrativ-teritoriale / ATE – административно-территориальные единицы / ATU – administrative-territorial units

*** IFSLSGP - instituții fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației

*** НКОДХ - некоммерческие организации, обслуживающие домашние хозяйства

***NPISHs - nonprofit institutions serving household

Tabelul 32. Datoria externă sub formă de împrumuturi, alocări de DST și titluri de angajamente, pe creditori, la sfârșitul perioadei (mil. USD)

Кредиты, распределение СДР и долговые ценные бумаги по кредиторам, на конец периода (млн. долларов США)

External loans, SDR allocations and debt securities, by creditor, at period-end (US\$ million)

	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*
Banca centrală Центральный банк Central bank	292,28	264,29	217,80	180,51	141,11
Împrumuturi de la FMI Кредиты МВФ IMF loans	292,28	264,29	217,80	180,51	141,11
Datoria de stat directă Прямой государственный долг Direct governmental debt	1 465,13	1 701,55	1 689,24	1 704,10	2 241,69
<i>Organisme internaționale</i> <i>Международные организации</i>	1 214,31	1 345,81	1 393,36	1 467,52	2 055,29
<i>Multilateral creditors</i>					
AID / MAP / IDA	564,41	610,97	619,07	616,68	679,70
FMI / МВФ / IMF	279,69	296,53	276,24	277,00	527,72
BEI / ЕИБ / EIB	156,25	188,03	233,94	277,51	383,42
BERD / ЕБРР / EBRD	57,06	65,61	73,75	76,23	120,17
BIRD / МБРР / IBRD	68,22	84,12	91,39	98,52	111,93
Comisia Europeană Европейская комиссия European Commission				22,38	110,45
FIDA / МФСР / IFAD	60,51	66,36	66,59	68,47	76,49
BDCE / БРСЕ / CEB	28,17	34,19	32,38	30,73	45,41
<i>Relații bilaterale</i> <i>Двусторонние кредиторы</i> <i>Bilateral creditors</i>	250,36	354,86	295,64	236,56	186,13
Japonia / Япония / Japan	56,94	58,18	58,41	58,15	59,91
România / Румыния / Romania	65,41	171,42	125,26	81,14	42,95
Rusia / Россия / Russia	50,23	46,33	41,18	34,40	25,41
Austria / Австрия / Austria	21,75	24,83	23,69	22,84	23,14
SUA / США / USA	35,73	33,15	29,08	25,01	20,95
Germania / Германия / Germany	17,92	19,15	16,73	14,53	13,24
Polonia / Польша / Poland	0,00	0,21	0,50	0,49	0,53
Turcia / Турция / Turkey	2,38	1,59	0,79		
Datoria UAT / Долг АТЕ / Debt of ATU	16,55	21,00	17,12	13,86	13,43
<i>Organisme internaționale</i> <i>Международные организ.</i>	16,32	20,82	17,03	13,84	13,39
<i>Multilateral creditors</i>					
BEI / ЕИБ / EIB	7,83	11,98	10,91	10,24	10,78
BERD / ЕБРР / EBRD	4,11	5,71	4,24	2,98	2,61
CFI / МФК / IFC	4,38	3,13	1,88	0,62	
<i>Alți creditori / Другие кредиторы / Other creditors</i>	0,23	0,18	0,09	0,02	0,04
Datoria corporațiilor publice Долг государственных корпораций Debt of public corporations	5,40	12,80	14,74	20,73	34,21
<i>Organisme internaționale</i> <i>Международные организ.</i>	4,92	12,80	14,04	19,56	32,84
<i>Multilateral creditors</i>					
BERD / ЕБРР / EBRD	4,92	7,34	8,83	14,44	15,14
BEI / ЕИБ / EIB		5,46	5,21	5,12	17,70
<i>Alți creditori / Другие кредиторы / Other creditors</i>	0,48		0,70	1,17	1,37
Datoria privată negarantată de stat Негарантируанный государством долг частного сектора Non-guaranteed private debt	2 369,10	2 554,81	2 695,68	2 844,11	3 043,40
<i>Organisme internaționale</i> <i>Международные организации</i>	157,84	153,68	144,82	109,81	190,90
<i>Multilateral creditors</i>					
<i>Alți creditori / Другие кредиторы / Other creditors</i>	2 211,26	2 401,13	2 550,86	2 734,30	2 852,50
TOTAL / ВСЕГО / TOTAL	4 148,46	4 554,45	4 634,58	4 763,31	5 473,84

* date revizuite / пересмотренные данные / revised data

**Anexa 16. Datoria externă a Republicii Moldova pentru perioada 31.12.2016 - 31.12.2020,
prezentare sectorială (conform Ghidului SDE 2013/MBP6), mil. USD**

	31.12.2016*	31.12.2017*	31.12.2018*	31.12.2019*	31.12.2020*
Administrația publică	1 481,68	1 722,55	1 706,36	1 717,96	2 255,12
Pe termen scurt	0,46	0,88	0,24	0,02	0,27
Investiții de portofoliu	0,46	0,88	0,24	0,02	0,27
Pe termen lung	1 481,22	1 721,67	1 706,12	1 717,94	2 254,85
Împrumuturi	1 323,47	1 554,43	1 542,89	1 555,16	2 085,31
din care datoria UAT	16,55	21,00	17,12	13,86	13,43
Alocări de DST	157,75	167,24	163,23	162,78	169,54
Banca centrală	292,28	264,29	217,80	180,51	141,11
Pe termen lung	292,28	264,29	217,80	180,51	141,11
Împrumuturi	292,28	264,29	217,80	180,51	141,11
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	350,32	423,14	379,45	306,78	316,61
Pe termen scurt	218,10	255,69	222,57	172,85	177,32
Împrumuturi	18,57	18,61	17,50	17,50	19,79
Numerar și depozite	135,24	164,83	138,01	132,68	134,86
Alte angajamente aferente datoriei	64,29	72,25	67,06	22,67	22,67
Pe termen lung	132,22	167,45	156,88	133,93	139,29
Împrumuturi	132,22	167,45	156,88	133,93	139,29
Alte sectoare	2 289,06	2 668,98	3 190,65	3 333,94	3 789,79
Pe termen scurt	1 041,56	1 339,16	1 738,06	1 766,40	2 045,53
Împrumuturi	55,25	44,03	45,64	43,39	51,43
Numerar și depozite	0,60	0,50	2,23	1,93	3,52
Credite comerciale și avansuri	905,97	1 218,89	1 618,45	1 653,34	1 926,84
Alte angajamente aferente datoriei	79,74	75,74	71,74	67,74	63,74
din care datoria pentru resurse energetice	78,12	74,12	70,12	66,12	62,12
Pe termen lung	1 247,50	1 329,82	1 452,59	1 567,54	1 744,26
Împrumuturi	1 219,49	1 292,15	1 402,59	1 516,45	1 684,76
din care datoria corporațiilor publice	5,40	12,80	14,74	20,73	34,21
Credite comerciale și avansuri	28,01	37,67	50,00	51,09	59,50
Alte societăți financiare	131,08	152,78	197,61	270,82	268,72
Pe termen scurt	22,48	22,69	24,73	25,21	27,39
Împrumuturi	5,09	4,44	4,44	4,44	4,68
Numerar și depozite	0,60	0,50	2,23	1,93	3,52
Credite comerciale și avansuri	16,79	17,75	18,06	18,84	19,19
Pe termen lung	108,60	130,09	172,88	245,61	241,33
Împrumuturi	108,60	130,09	172,88	245,61	241,33
Societăți nefinanciare	2 124,66	2 480,88	2 954,86	3 014,94	3 466,53
Pe termen scurt	1 018,61	1 316,00	1 712,86	1 740,80	2 017,53
Împrumuturi	49,69	39,12	40,73	38,56	46,14
Credite comerciale și avansuri	889,18	1 201,14	1 600,39	1 634,50	1 907,65
Alte angajamente aferente datoriei	79,74	75,74	71,74	67,74	63,74
din care datoria pentru resurse energetice	78,12	74,12	70,12	66,12	62,12
Pe termen lung	1 106,04	1 164,87	1 241,99	1 274,13	1 448,99
Împrumuturi	1 078,03	1 127,20	1 191,99	1 223,04	1 389,49
din care datoria corporațiilor publice	5,40	12,80	14,74	20,73	34,21
Credite comerciale și avansuri	28,01	37,67	50,00	51,09	59,50
Gospodăriile populației și instituțiile fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației	33,32	35,32	38,18	48,18	54,54
Pe termen scurt	0,47	0,47	0,47	0,39	0,61
Împrumuturi	0,47	0,47	0,47	0,39	0,61
Pe termen lung	32,86	34,86	37,72	47,80	53,94
Împrumuturi	32,86	34,86	37,72	47,80	53,94
Investiții directe: creditare intragrup	1 642,64	1 754,68	1 848,95	1 906,93	1 935,08
Angajamentele aferente datoriei întreprinderilor cu investiții directe față de investitorii lor direcți	1 642,64	1 754,68	1 848,95	1 906,93	1 935,08
Pe termen scurt	114,50	146,62	196,37	195,35	202,95
Împrumuturi	10,72	6,98	10,73	18,06	10,29
Credite comerciale și avansuri	103,78	139,64	185,64	177,29	192,66
Pe termen lung	1 528,14	1 608,06	1 652,58	1 711,58	1 732,13
Împrumuturi	938,25	1 038,39	1 077,08	1 135,51	1 172,05
Alte angajamente aferente datoriei	589,89	569,67	575,50	576,07	560,08
TOTAL	6 055,98	6 833,64	7 343,21	7 446,12	8 437,71
Articole informative:					
Arierate	265,86	273,13	356,19	426,32	453,45

	31.12.2016*	31.12.2017*	31.12.2018*	31.12.2019*	31.12.2020*
Alte sectoare	171,54	174,89	258,20	325,16	346,31
<i>termen scurt</i>	<i>10,01</i>	<i>10,17</i>	<i>10,80</i>	<i>11,34</i>	<i>11,70</i>
<i>termen lung</i>	<i>161,53</i>	<i>164,72</i>	<i>247,40</i>	<i>313,82</i>	<i>334,61</i>
Investiții directe: creditare intragrup	94,32	98,24	97,99	101,16	107,14

* date revizuite

**Anexa 17. Datoria externă a Republicii Moldova pentru perioada 31.12.2016 - 31.12.2020,
prezentare sectorială (conform Ghidului SDE 2013/MBP6), mil. EUR**

	31.12.2016*	31.12.2017*	31.12.2018*	31.12.2019*	31.12.2020*
Administrația publică	1 417,27	1 443,22	1 498,45	1 535,00	1 837,54
Pe termen scurt	0,44	0,74	0,21	0,02	0,22
Investiții de portofoliu	0,44	0,74	0,21	0,02	0,22
Pe termen lung	1 416,83	1 442,48	1 498,24	1 534,98	1 837,32
Împrumuturi	1 265,94	1 302,36	1 354,90	1 389,54	1 699,17
din care datoria UAT	15,83	17,59	15,03	12,38	10,94
Alocări de DST	150,89	140,12	143,34	145,44	138,15
Banca centrală	279,57	221,43	191,26	161,29	114,98
Pe termen lung	279,57	221,43	191,26	161,29	114,98
Împrumuturi	279,57	221,43	191,26	161,29	114,98
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	335,09	354,52	333,22	274,11	257,98
Pe termen scurt	208,62	214,23	195,45	154,44	144,49
Împrumuturi	17,76	15,59	15,37	15,64	16,13
Numerar și depozite	129,36	138,10	121,19	118,55	109,89
Alte angajamente aferente datoriei	61,50	60,53	58,89	20,26	18,47
Pe termen lung	126,47	140,30	137,77	119,67	113,50
Împrumuturi	126,47	140,30	137,77	119,67	113,50
Alte sectoare	2 189,55	2 236,17	2 801,90	2 978,88	3 088,04
Pe termen scurt	996,28	1 122,00	1 526,29	1 578,28	1 666,76
Împrumuturi	52,85	36,89	40,08	38,77	41,91
Numerar și depozite	0,57	0,42	1,96	1,72	2,87
Credite comerciale și avansuri	866,59	1 021,23	1 421,25	1 477,26	1 570,05
Alte angajamente aferente datoriei	76,27	63,46	63,00	60,53	51,94
din care datoria pentru resurse energetice	74,72	62,10	61,58	59,08	50,62
Pe termen lung	1 193,27	1 114,17	1 275,60	1 400,60	1 421,28
Împrumuturi	1 166,48	1 082,61	1 231,70	1 354,95	1 372,79
din care datoria corporațiilor publice	5,17	10,72	12,94	18,52	27,88
Credite comerciale și avansuri	26,79	31,56	43,91	45,65	48,48
Alte societăți financiare	125,38	128,00	173,53	241,98	218,96
Pe termen scurt	21,50	19,07	21,72	22,53	22,32
Împrumuturi	4,87	3,72	3,90	3,97	3,81
Numerar și depozite	0,57	0,42	1,96	1,72	2,87
Credite comerciale și avansuri	16,06	14,87	15,86	16,83	15,64
Pe termen lung	103,88	108,99	151,82	219,45	196,64
Împrumuturi	103,88	108,99	151,82	219,45	196,64
Societăți nefinanciare	2 032,30	2 078,58	2 594,83	2 693,86	2 824,63
Pe termen scurt	974,33	1 102,60	1 504,17	1 555,41	1 643,95
Împrumuturi	47,53	32,78	35,77	34,46	37,60
Credite comerciale și avansuri	850,53	1 006,36	1 405,40	1 460,43	1 554,41
Alte angajamente aferente datoriei	76,27	63,46	63,00	60,53	51,94
din care datoria pentru resurse energetice	74,72	62,10	61,58	59,08	50,62
Pe termen lung	1 057,96	975,98	1 090,67	1 138,44	1 180,69
Împrumuturi	1 031,17	944,42	1 046,76	1 092,79	1 132,20
din care datoria corporațiilor publice	5,17	10,72	12,94	18,52	27,88
Credite comerciale și avansuri	26,79	31,56	43,91	45,65	48,48
Gospodăriile populației și instituțiile fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației	31,87	29,59	33,53	43,05	44,44
Pe termen scurt	0,44	0,39	0,41	0,34	0,49
Împrumuturi	0,44	0,39	0,41	0,34	0,49
Pe termen lung	31,43	29,20	33,72	42,71	43,95
Împrumuturi	31,43	29,20	33,12	42,71	43,95
Investiții directe: creditare intragrup	1 571,23	1 470,14	1 623,67	1 703,85	1 576,76
Angajamentele aferente datoriei întreprinderilor cu investiții directe față de investitorii lor direcți	1 571,23	1 470,14	1 623,67	1 703,85	1 576,76
Pe termen scurt	109,52	122,84	172,44	174,55	165,37
Împrumuturi	10,25	5,85	9,42	16,14	8,38
Credite comerciale și avansuri	99,27	117,00	163,02	158,41	156,99
Pe termen lung	1 461,71	1 347,29	1 451,23	1 529,30	1 411,39
Împrumuturi	897,46	870,00	945,85	1 014,58	955,02
Alte angajamente aferente datoriei	564,25	477,29	505,38	514,72	456,37
TOTAL	5 792,72	5 725,49	6 448,50	6 653,12	6 875,30
Articole informative:					
Arierate	254,30	228,84	312,79	380,92	369,48

	31.12.2016*	31.12.2017*	31.12.2018*	31.12.2019*	31.12.2020*
Alte sectoare	164,08	146,53	226,74	290,53	282,18
<i>termen scurt</i>	<i>9,57</i>	<i>8,52</i>	<i>9,48</i>	<i>10,13</i>	<i>9,53</i>
<i>termen lung</i>	<i>154,51</i>	<i>138,01</i>	<i>217,26</i>	<i>280,40</i>	<i>272,65</i>
Investiții directe: creditare intragrup	90,22	82,31	86,05	90,39	87,30

* date revizuite

Date recalculate din USD la cross-cursul oficial de la sfârșitul anului

Anexa 18. Datoria externă publică și privată, pentru perioada 31.12.2016 - 31.12.2020, mil. USD

	31.12.2016*	31.12.2017*	31.12.2018*	31.12.2019*	31.12.2020*
Datoria publică	1 779,36	1 999,64	1 938,90	1 919,20	2 430,44
Pe termen scurt	0,46	0,88	0,24	0,02	0,27
Investiții de portofoliu	0,46	0,88	0,24	0,02	0,27
Pe termen lung	1 778,90	1 998,76	1 938,66	1 919,18	2 430,17
Împrumuturi	1 621,15	1 831,52	1 775,43	1 756,40	2 260,63
din care datoria corporațiilor publice și UAT	21,95	33,80	31,86	34,59	47,64
Alocări de DST de la FMI	157,75	167,24	163,23	162,78	169,54
Datoria externă privată	4 276,62	4 834,00	5 404,31	5 526,92	6 007,27
Pe termen scurt	1 259,66	1 594,85	1 960,63	1 939,25	2 222,85
Împrumuturi	73,82	62,64	63,14	60,89	71,22
Numează și depozite	135,84	165,33	140,24	134,61	138,38
Credite comerciale și avansuri	905,97	1 218,89	1 618,45	1 653,34	1 926,84
Alte angajamente aferente datoriei	144,03	147,99	138,80	90,41	86,41
Pe termen lung	1 374,32	1 484,47	1 594,73	1 680,74	1 849,34
Împrumuturi	1 346,31	1 446,80	1 544,73	1 629,65	1 789,84
Credite comerciale și avansuri	28,01	37,67	50,00	51,09	59,50
Investiții directe: creditare intragrup	1 642,64	1 754,68	1 848,95	1 906,93	1 935,08
Angajamente aferente datoriei întreprinderilor cu investiții directe față de investitorul său direct	1 642,64	1 754,68	1 848,95	1 906,93	1 935,08
Pe termen scurt	114,50	146,62	196,37	195,35	202,95
Împrumuturi	10,72	6,98	10,73	18,06	10,29
Credite comerciale și avansuri	103,78	139,64	185,64	177,29	192,66
Pe termen lung	1 528,14	1 608,06	1 652,58	1 711,58	1 732,13
Împrumuturi	938,25	1 038,39	1 077,08	1 135,51	1 172,05
Alte angajamente aferente datoriei (resurse energetice)	589,89	569,67	575,50	576,07	560,08
TOTAL	6 055,98	6 833,64	7 343,21	7 446,12	8 437,71

* date revizuite

Anexa 19. Datoria externă publică și privată, pentru perioada 31.12.2016 - 31.12.2020, mil. EUR

	31.12.2016*	31.12.2017*	31.12.2018*	31.12.2019*	31.12.2020*
Datoria publică	1 702,01	1 675,38	1 702,66	1 714,81	1 980,40
Pe termen scurt	0,44	0,74	0,21	0,02	0,22
Investiții de portofoliu	0,44	0,74	0,21	0,02	0,22
Pe termen lung	1 701,57	1 674,64	1 702,45	1 714,79	1 980,18
Împrumuturi	1 550,68	1 534,52	1 559,11	1 569,35	1 842,03
din care datoria corporațiilor publice și UAT	21,00	28,32	27,98	30,91	38,82
Alocări de DST de la FMI	150,89	140,12	143,34	145,44	138,15
Datoria externă privată	4 090,71	4 050,11	4 745,84	4 938,32	4 894,91
Pe termen scurt	1 204,90	1 336,23	1 721,74	1 732,72	1 811,25
Împrumuturi	70,61	52,48	55,45	54,41	58,03
Numerar și depozite	129,93	138,52	123,15	120,27	112,76
Credite comerciale și avansuri	866,59	1 021,23	1 421,25	1 477,26	1 570,05
Alte angajamente aferente datoriei	137,77	123,99	121,89	80,78	70,41
Pe termen lung	1 314,58	1 243,75	1 400,43	1 501,74	1 506,90
Împrumuturi	1 287,78	1 212,18	1 356,52	1 456,10	1 458,42
Credite comerciale și avansuri	26,79	31,56	43,91	45,65	48,48
Investiții directe: creditare intragrup	1 571,23	1 470,14	1 623,67	1 703,85	1 576,76
Angajamente aferente datoriei întreprinderilor cu investiții directe față de investitorul său direct	1 571,23	1 470,14	1 623,67	1 703,85	1 576,76
Pe termen scurt	109,52	122,84	172,44	174,55	165,37
Împrumuturi	10,25	5,85	9,42	16,14	8,38
Credite comerciale și avansuri	99,27	117,00	163,02	158,41	156,99
Pe termen lung	1 461,71	1 347,29	1 451,23	1 529,30	1 411,39
Împrumuturi	897,46	870,00	945,85	1 014,58	955,02
Alte angajamente aferente datoriei (resurse energetice)	564,25	477,29	505,38	514,72	456,37
TOTAL	5 792,72	5 725,49	6 448,50	6 653,12	6 875,30

* date revizuite

Date recalculate din USD la cross-cursul oficial de la sfârșitul anului